

Περίληψη - Summary

Αναγνώστου Κωνσταντίνα: «Τα Νεκροταφεία της Ασίνης και του Άργους κατά την Μέση Εποχή του Χαλκού: ταφικές πρακτικές»

Η παρούσα εργασία αφορά στην διερεύνηση των ταφικών πρακτικών δύο τυπικών μεσοελλαδικών θέσεων: της Ασίνης και του Άργους. Ο διαχρονικός χαρακτήρας της κατοίκησης στις δύο αυτές θέσεις, το πλήθος των τάφων που έχουν αποκαλυφθεί καθώς και ο πλούτος και η ποικιλία των αρχαιολογικών δεδομένων που έχουν προκύψει, τις καθιστά σημαντικές πηγές για την αρχαιολογική έρευνα και ευκαιρία για τον ερευνητή όχι μόνο να αντλήσει πολυάριθμες πληροφορίες, αλλά, ενδεχομένως, να οδηγηθεί σε νέες ερμηνείες για την Μεσοελλαδική κοινωνία, η οποία για μεγάλο διάστημα χαρακτηριζόταν ως «ο Τρίτος Κόσμος της Προϊστορίας». Οι παραπάνω θέσεις επιλέχθηκαν προς μελέτη ακριβώς για αυτόν το λόγο: ότι συγκαταλέγονται ανάμεσα στις σπουδαιότερες, τυπικές ΜΕ θέσεις τις ηπειρωτικής Ελλάδας.

Στόχος της παρούσας μελέτης είναι η διερεύνηση, των χώρων ταφής ως προς την θέση τους σε σχέση με τον οικιστικό χώρο, η μελέτη των τύπων των τάφων και των ποικίλων χαρακτηριστικών των ταφών, όπως η θέση, η στάση και ο προσανατολισμός του νεκρού, καθώς και η συστηματική προσέγγιση των ταφικών προσφορών ως προς την ποσότητα και την ποιότητα με τις τυχόν διαφοροποιήσεις στην διάρκεια της ΜΕ περιόδου, τέλος δε η αναφορά στην δημογραφική σύνθεση του ταφικού χώρου. Η παράλληλη εξέταση των ταφικών πρακτικών των δύο θέσεων στόχο έχει την προσπάθεια ερμηνείας τους μέσα στο κοινωνικό γίγνεσθαι. Επιπλέον, συζητήθηκαν διεξοδικά ζητήματα που αφορούν στη διαχείριση του χώρου, και την πρακτική των «εντός των τειχών» και «εκτός των τειχών» ταφών και για τις δύο θέσεις. Συζητήθηκε, επίσης, η κοινή πρακτική της ταφής σε τύμβους, καθώς και η ιδιαίτερη πρακτική, της χρήσης εγκαταλειμμένων κτηρίων για ταφές.

Με την «πινακοποίηση» και την σύγκριση των δεδομένων προέκυψε ότι οι πρακτικές ως προς την μεταχείριση του νεκρού διαφέρουν σε μικρό βαθμό μεταξύ των δύο θέσεων. Παρόλα αυτά, και στις δύο θέσεις, προς τα τέλη της περιόδου, κάνουν την εμφάνισή τους μικρές διαφορές ως προς την κατασκευή και τον ευτρεπισμό των τάφων και την κτέριση των νεκρών, με αύξηση των ταφικών προσφορών, ποσοτικά και ποιοτικά. Έγινε, επίσης, εμφανές μέσα από την συστηματική προσέγγιση των δεδομένων, ότι η πρακτική της ταφής «εντός των τειχών» εγκαταλείπεται με την σύγχρονη αύξηση της χρήσης οργανωμένων νεκροταφείων.

Εν κατακλείδι και οι δύο θέσεις παρουσιάζουν σαφώς απουσία πλούτου, καθώς η κατασκευή και ο ευτρεπισμός των τάφων υποδηλώνει διακρίσεις σε ατομικό επίπεδο μάλλον, παρά μια συλλογική κοινωνική/οικονομική διαφοροποίηση ή ιεράρχηση. Η οικογένεια και οι συγγενικοί δεσμοί φαίνεται ότι ήταν οι παράγοντες εκείνοι που καθόριζαν το πλαίσιο μέσα στο οποίο

εφαρμόζονταν οι ταφικές πρακτικές. Η συμβολή της παρούσας διπλωματικής εργασίας στην έρευνα έγκειται στην συστηματική, οργανωμένη προσέγγιση των δεδομένων 250 περίπου τάφων και των στοιχείων που προέκυψαν μέσω της οργάνωσης των πληροφοριών σε πίνακες συσχετισμών, στατιστικές και γραφήματα. Μέσω αυτών των μεθόδων, τα συμπεράσματα που προέκυψαν παρέχουν μια πιο ολοκληρωμένη και ασφαλή εικόνα για τις ιδεολογίες και τις πεποιθήσεις που σχετίζονται με το φαινόμενο του θανάτου στις μεσοελλαδικές κοινωνίες.

Anagnostou Konstantina: «The cemeteries of Asine and Argos during the Middle Bronze Age: burial practices»

The present paper concerns the investigation of the burial practices of two typical Middle Helladic sites: Asine and Argos. The intertemporal character of habitation in these two sites, the number of tombs that have been uncovered as well as the quantity and the variety of archaeological data that have emerged, make both sites important sources for archaeological research and an opportunity for the researcher to not only draw a large amount of information, but, possibly, to lead to new interpretations for the Middle Helladic society, which for a long time was characterized as "The Third World of Prehistory". The aforementioned sites were selected for study precisely for this reason: they are among the most important, typical Middle Helladic sites of mainland Greece. The aim of this study is to investigate the location of the burial sites related to the residential area, furthermore to study the types of tombs and the various characteristics of the tombs, such as the location, the positions and the orientation of the deceased, as well as the systematic approach of burial offerings in terms of quantity and quality with any variations during the Middle Helladic period, and finally the reference to the demographic composition of the cemetery. The parallel examination of burial practices of the two sites aims to attempt to interpret them within the social context. In addition, issues related to the management of the site, and the practice of "intra mural" and "extra mural" burials were discussed in detail. The common practice of burial in mounds, as well as the particular practice of using abandoned buildings for burials, was also discussed. The "tabulation" and the comparison of the data showed that practices of the treatment of the deceased differ to a small extent between the two sites. However, in both sites, towards the end of the period, small differences make their appearance in the construction and beautification of graves and the grave gifts, with an increase in burial offerings, quantitatively and qualitatively. It became also evident through the systematic approach of the data, that the practice of "intra mural" burial is being abandoned by the contemporary increase in the use of organized cemeteries. In conclusion, both sites are clearly lacking of wealth, as the construction and beautification of tombs suggest discrimination on an individual level rather than a collective social/economic differentiation or hierarchy. Family and

kinship appear to have been the factors determining the context in which burial practices were applied. The contribution of this paper to the research lies in the systematic, organized approach to the data of approximately 250 tombs and to the data which are obtained through the organization of information in tables of correlations, statistics and graph. Through these methods, the findings provide a more comprehensive and secure insight into the ideologies and beliefs associated with the phenomenon of death in Middle Helladic societies.